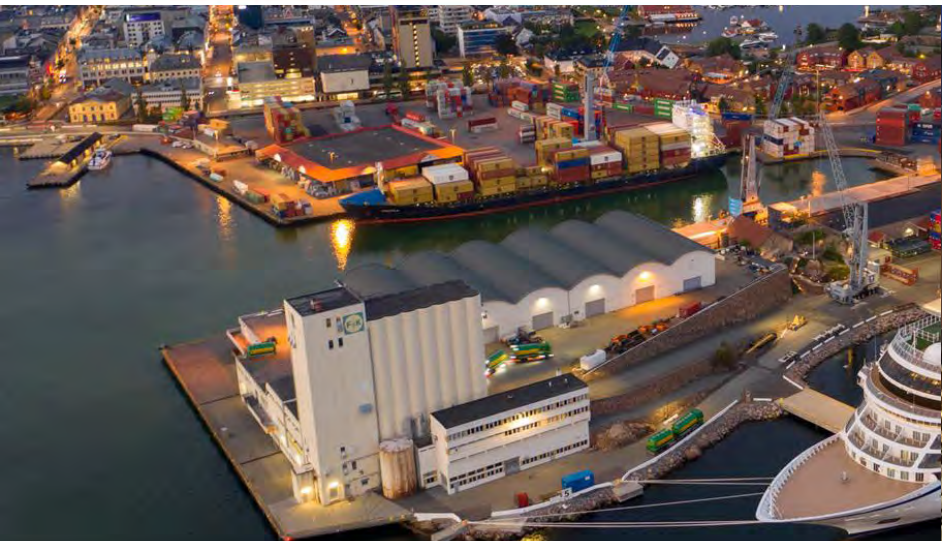
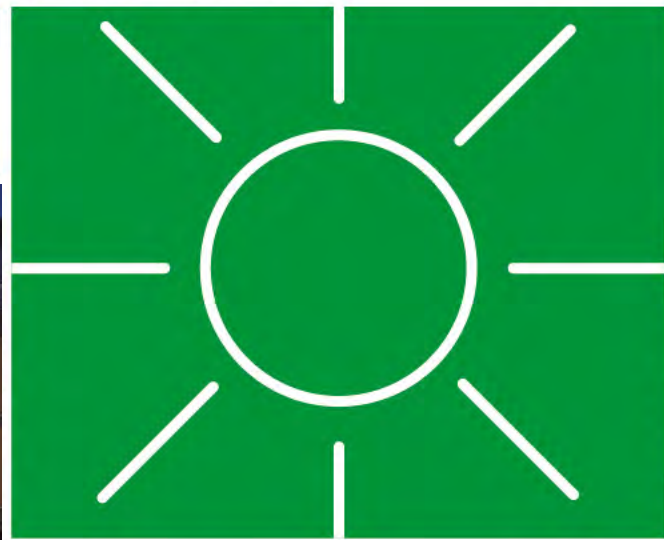
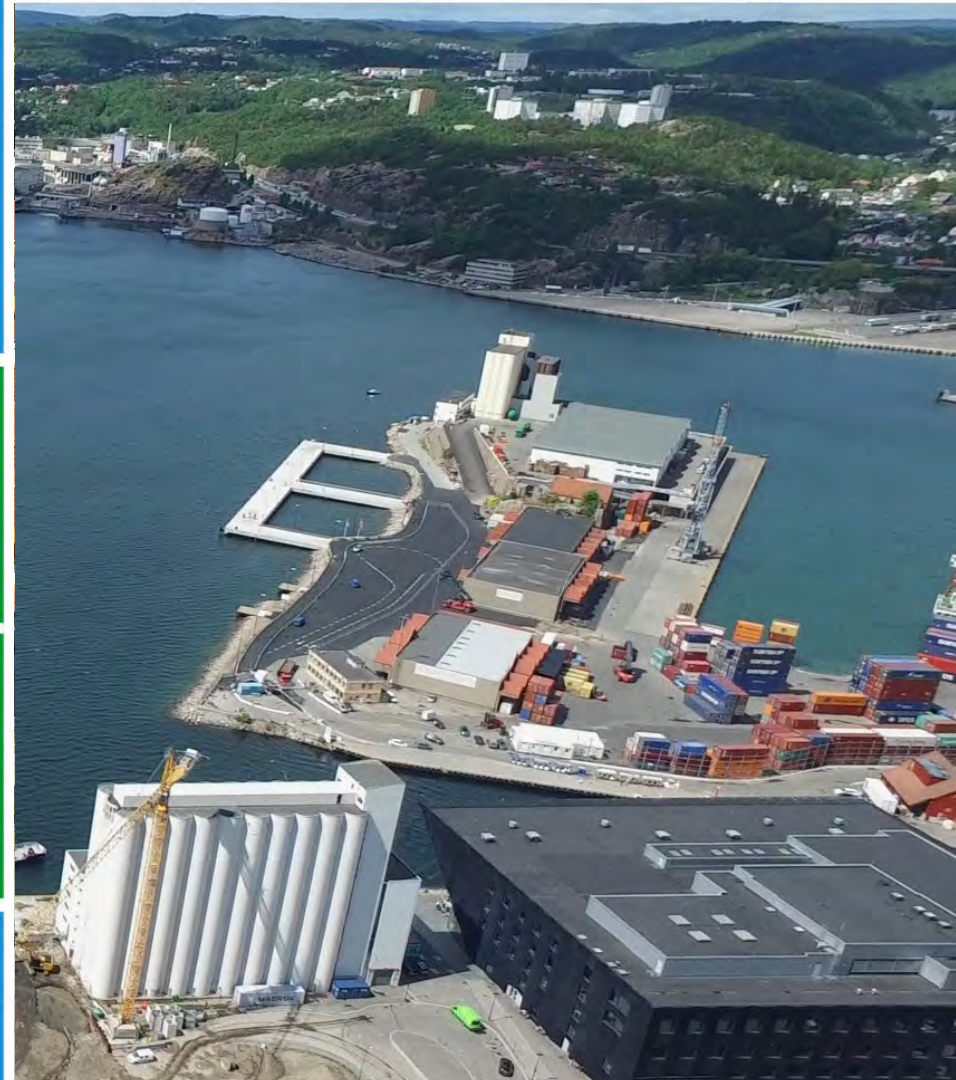

Kristiansand
kommune

Kristiansand
kommune

Utvikling av Lagmannsholmen

- Strategiske virkemidler
- Kvalitetsprogram
- Områderegulering

29.03.2023

Venke Moe

Plan- og bygningsjef

Lagmannsholmen 1956

Kristiansand
kommune

Lagmannsholmen er i 1956 fremdeles en holme.

Opprinnelig var Lagmannsholmen kun en holme, og var flåtestasjon for den dansk/norske skjærgårdsflåten med havn for galeiflåten fra 1686 og frem til det ble bygd hovedstasjon for marinen i Fredriksvern.

Festningen på Lagmannsholmen hadde i 1810 åtte 18 punds kanoner og fire 8 punds kanoner.

Lagmannsholmen 1979

Kristiansand
kommune

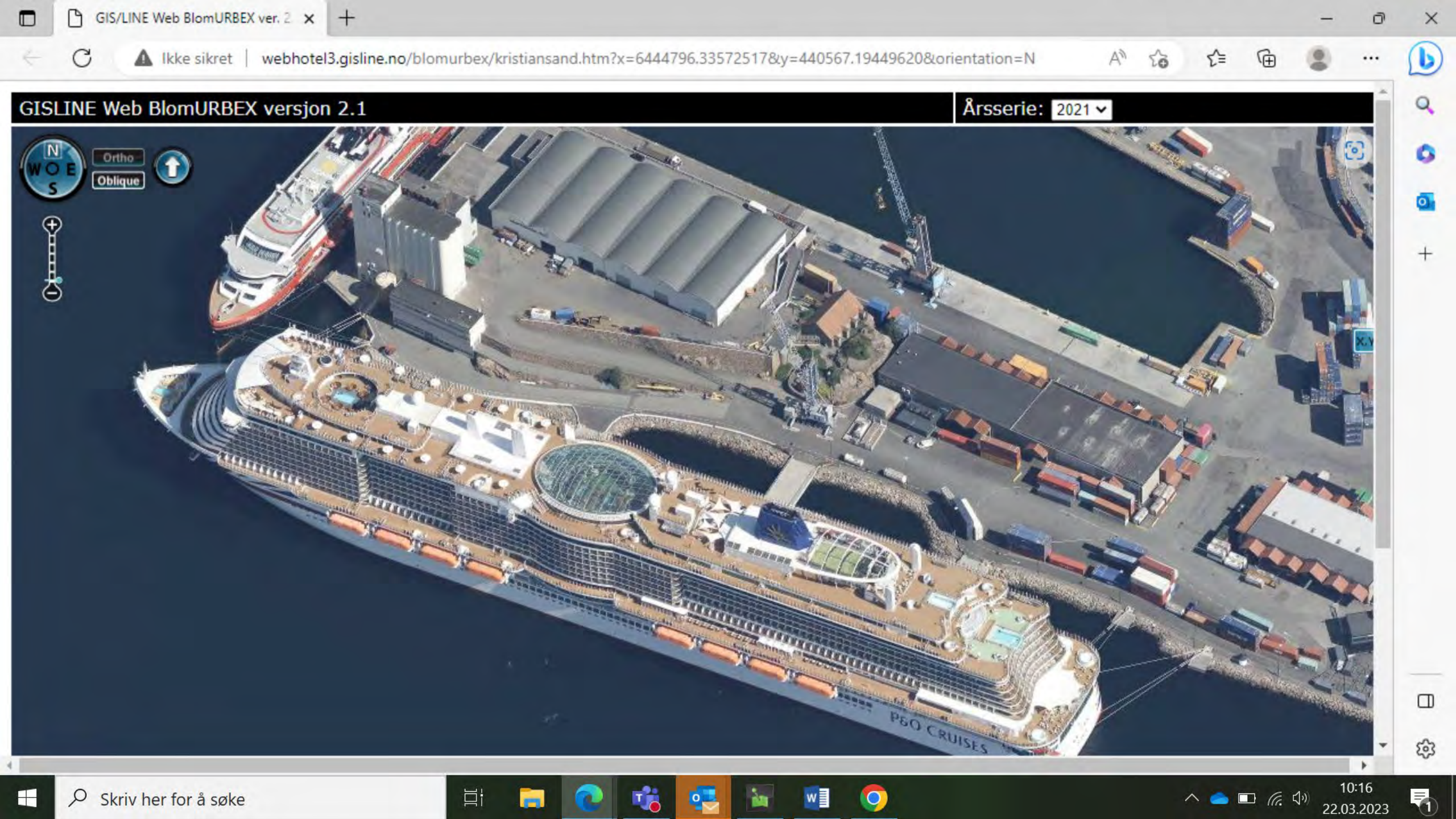
Lagmannsholmen er i 1979 blitt landfast. På 1950- og 60-tallet bygget man området kraftig ut og havnen ble landfast.

Lagmannsholmen 2022

Kristiansand
kommune

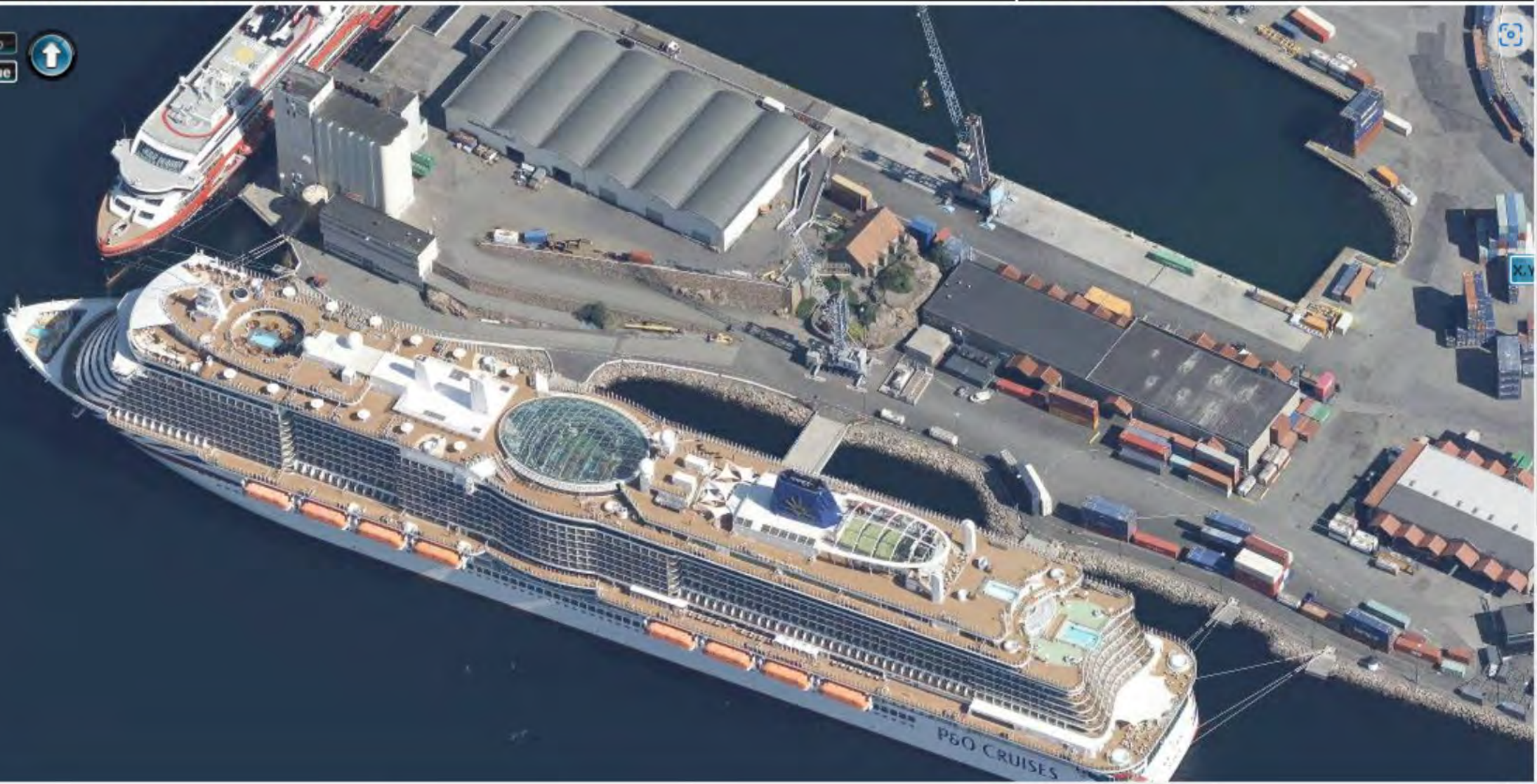

GISLINE Web BlomURBEX versjon 2.1

Årserie: 2021

Navigation controls including a compass with N, W, E, S directions, buttons for "Ortho" and "Oblique" views, and a vertical zoom slider.

Vertical toolbar on the right side of the interface containing various icons for search, zoom, and other navigation functions.

Skriv her for å søke

Windows taskbar showing application icons for File Explorer, Edge, Teams, Outlook, and Chrome.

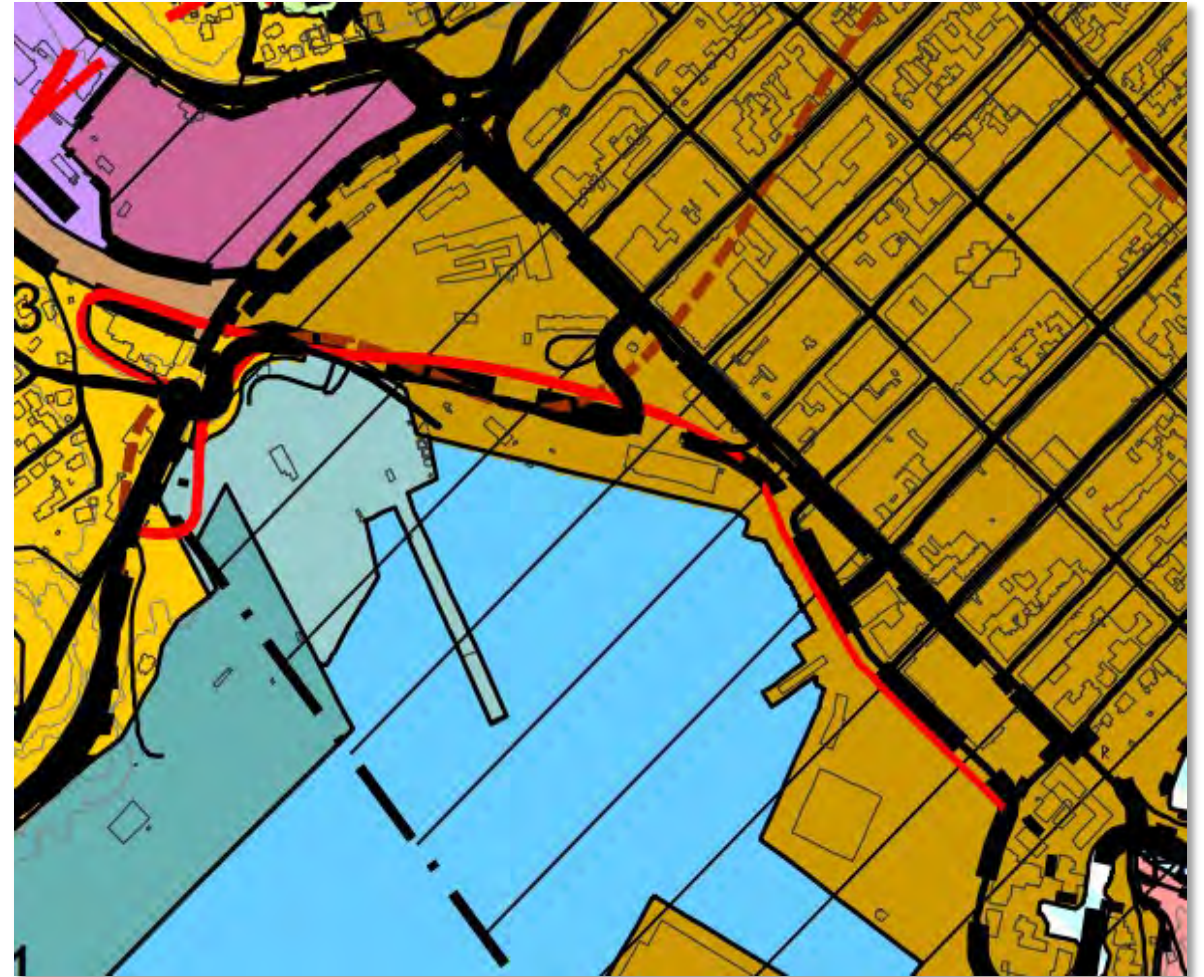
Windows system tray showing the time "10:16" and the date "22.03.2023".

Gjeldende overordnede planer

Kristiansand
kommune

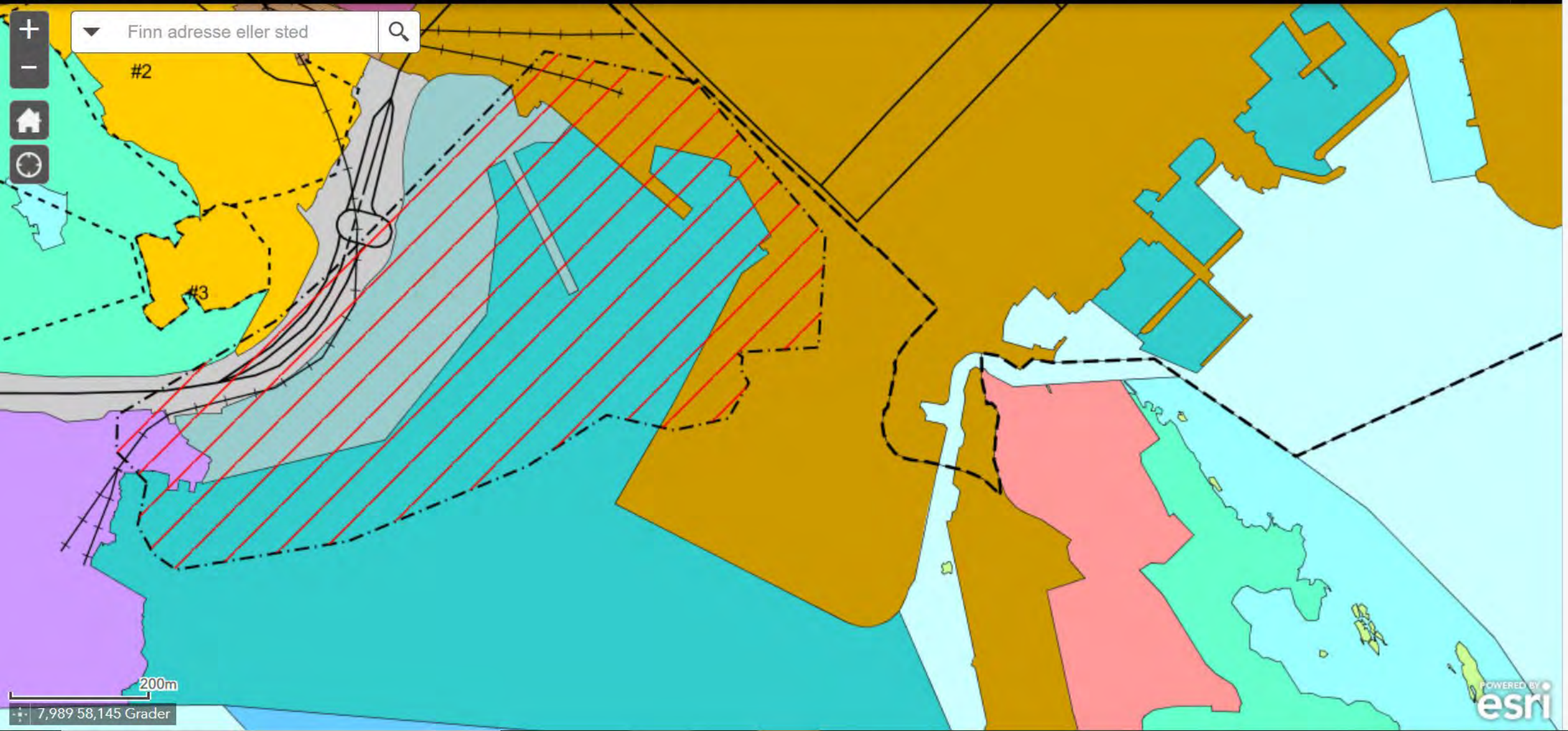
Lagmannsholmen er i likhet med resten av Kvadraturen i både gjeldende KPA (nå kommunedelplan inntil ny kommuneplan blir vedtatt) og forslag til ny KPA avsatt til sentrumsformål

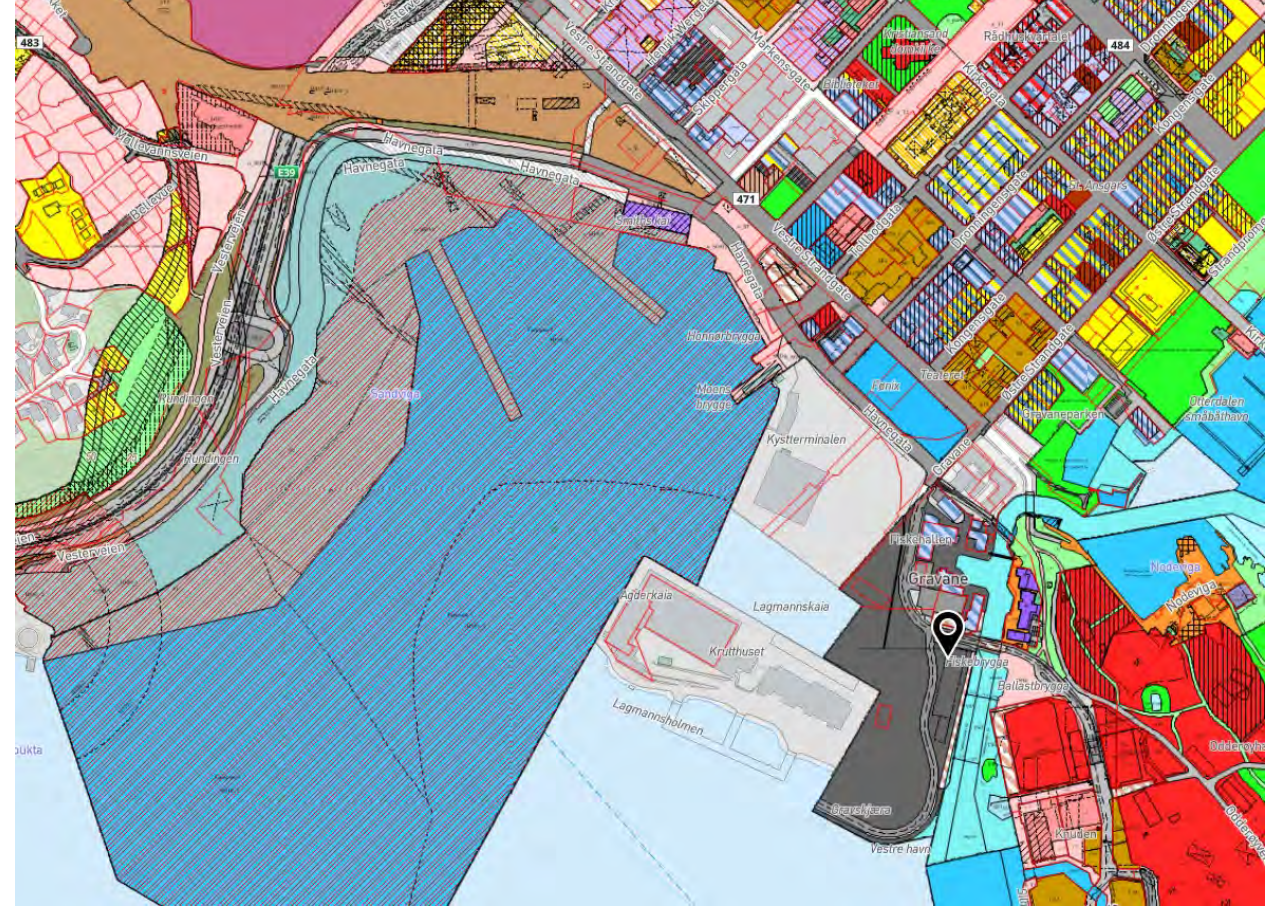

Vedtatt av Bystyret
22.06.2011

KOMMUNEPLAN 2023-2034 - Høringsforslag

Plandokumenter til politisk førstegangsbehandling

Gjeldende
reguleringsplaner
i Vestre havn

Vedtak:

Kristiansand
kommune

«Bystyret ber rådmannen fremlegge en egen strategi for utviklingen av de havnearealene som frigjøres på Lagmannsholmen. Strategien bør inneholde føringer som sikrer **allmennhetens interesser**, samt en by- og arkitektutvikling som er **variert** og egnet for å skape **godt byliv**. Området skal planlegges slik at gater, parker, promenader og offentlige rom skal fremstå **inviterende for allmennheten og privatiserende elementer må unngås** »

«Det forutsettes at flytting av Containerhavna gjennomføres på en **økonomisk bærekraftig måte**»

Vedtaket ble fattet i behandling av kommunedelplan for Kongsgård Vige i møte 10.04.2019

Bærekraftig utvikling

FN-SAMBANDET
UNITED NATIONS ASSOCIATION OF NORWAY

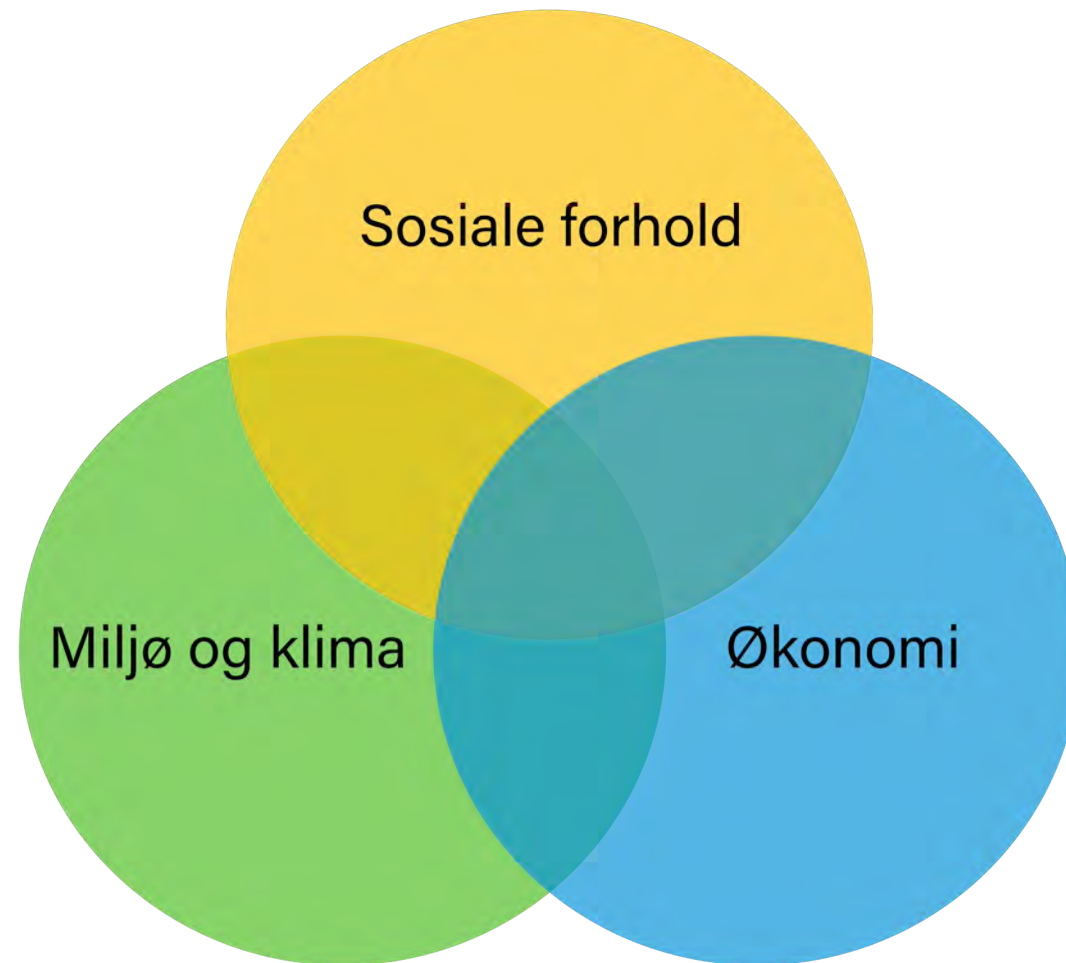

Kristiansand
kommune

For å skape bærekraftig utvikling må verden jobbe på tre områder:

- 1.Klima og miljø
- 2.Økonomi
- 3.Sosiale forhold

Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig.

Strategiske virkemidler

Kristiansand
kommune

- Kvalitetsprogrammet foreslår fem strategiske virkemidler som skal legges til grunn for **en sosial, miljømessig og økonomisk bærekraftig utvikling av Lagmannsholmen:**
 1. Foredle sjøfronten for næring, bolig, tjenesteyting og opplevelser
 2. Styrke Lagmannsholmens identitet gjennom arkitektur, kunst og kultur sammen med aktivisering av områdets kulturminner
 3. Tilrettelegge for et godt hverdagsliv ved at gater, parker og offentlige rom skal fremstå som inviterende
 4. Tilrettelegge for nullutslipp, velge robuste løsninger mht. vær og klimaendringer
 5. Styrke de grønne kvalitetene for rekreasjon og arts mangfold

Kunnskapsgrunnlag

Kristiansand
kommune

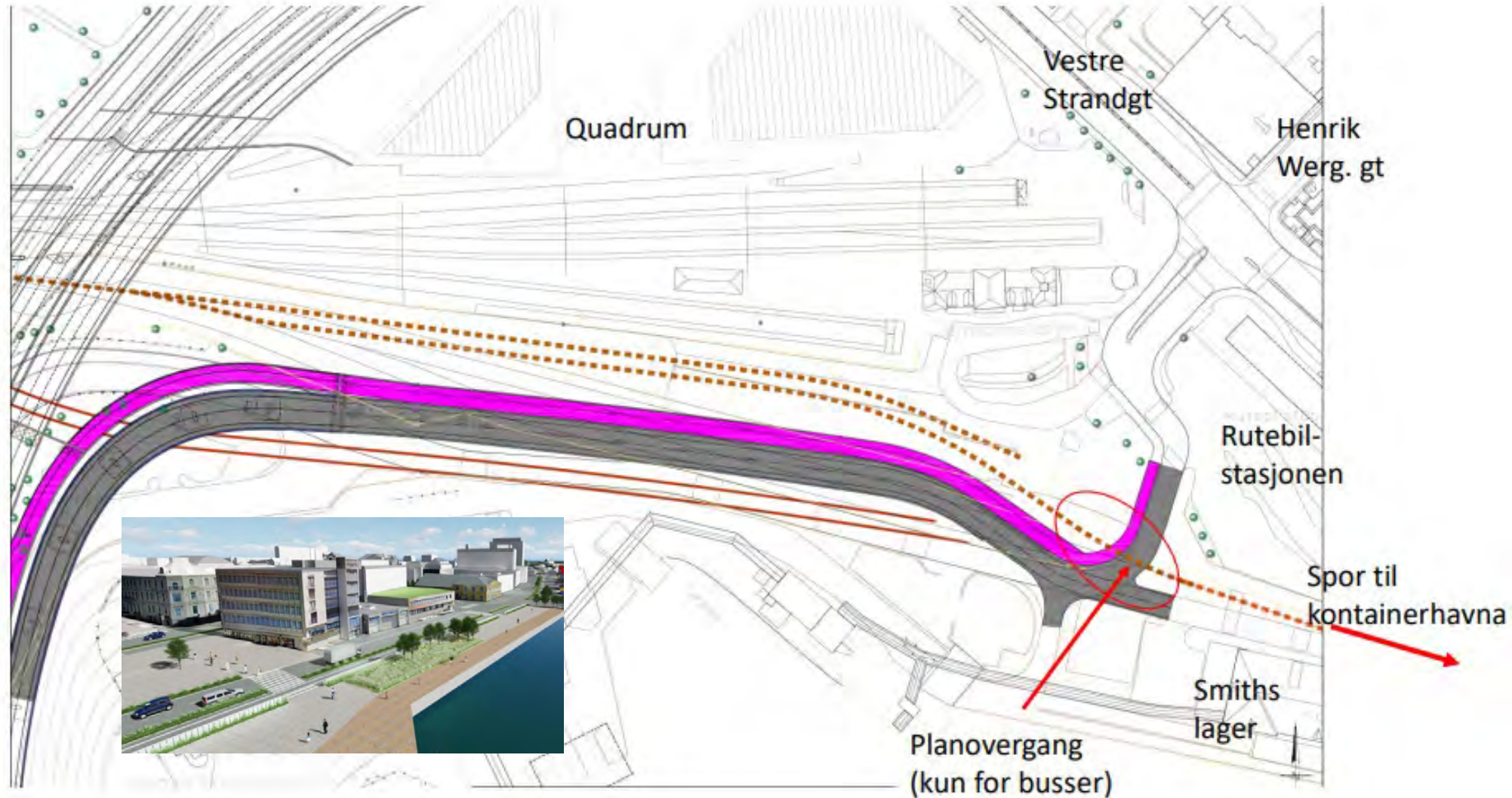
1. Utflytting av havnefunksjoner og byutvikling i Vestre havn har stått på agendaen i Kristiansand i snart 20 år.
2. Vedtak om at containerhavna skal flyttes ut av området, men fergehavn og cruisehavn skal ligge igjen.
3. Kommunen har bestilt flere ideprosjekter som grunnlag for planarbeid i perioden 2002-2022. Næringsforeningen har kommet med egne innspill.
4. Det finnes flere studentprosjekter og medvirkningsinnspill for området.

4.	Planforslaget	6
4.1.	Hovedgrep	6
4.2.	Arealbruk	6
4.3.	Bebyggelse, struktur og tiltak	6
4.4.	Boligtilbud og bomiljø	7
4.5.	Samferdselsanlegg – mobilitet	7
4.6.	Teknisk infrastruktur	8
4.7.	Overvannshåndtering og blågrønne løsninger	8
4.8.	Grønnstruktur	8
4.9.	Sosial infrastruktur (barnehage-, skole-, helse- og kulturtilbud)	9
4.10.	Barn og unges interesser	9
4.11.	Universell utforming	9
4.12.	Kulturminner	9
4.13.	Næringsinteresser	10
4.14.	Risiko- og sårbarhetsanalyse	10
4.15.	Luftkvalitet	10
4.16.	Lyd og støy	10
4.17.	Anleggsfasen	11
4.18.	Forurensning	11
4.19.	Vannmiljø	11
4.20.	Naturmangfold	12
4.21.	Landbruk	12
4.22.	Klima- og miljøkonsekvenser	12
4.23.	Energiforbruk	13
4.24.	Kriminalitetsforebygging	13
4.25.	Folkehelse	13
4.26.	Veinavn	13

Ny havnegate (omfang i prosjekt E39 GK)

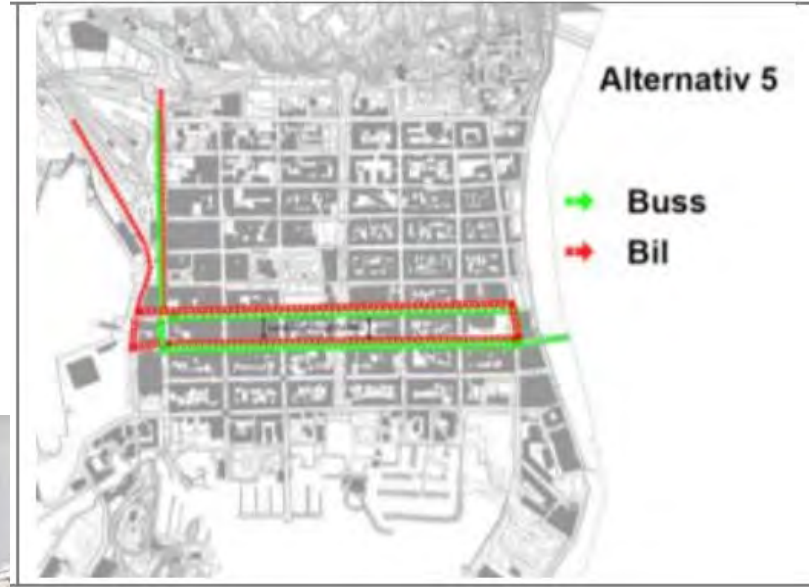
Kristiansand
kommune

Buss i sentrum og sidespor

Kristiansand kommune

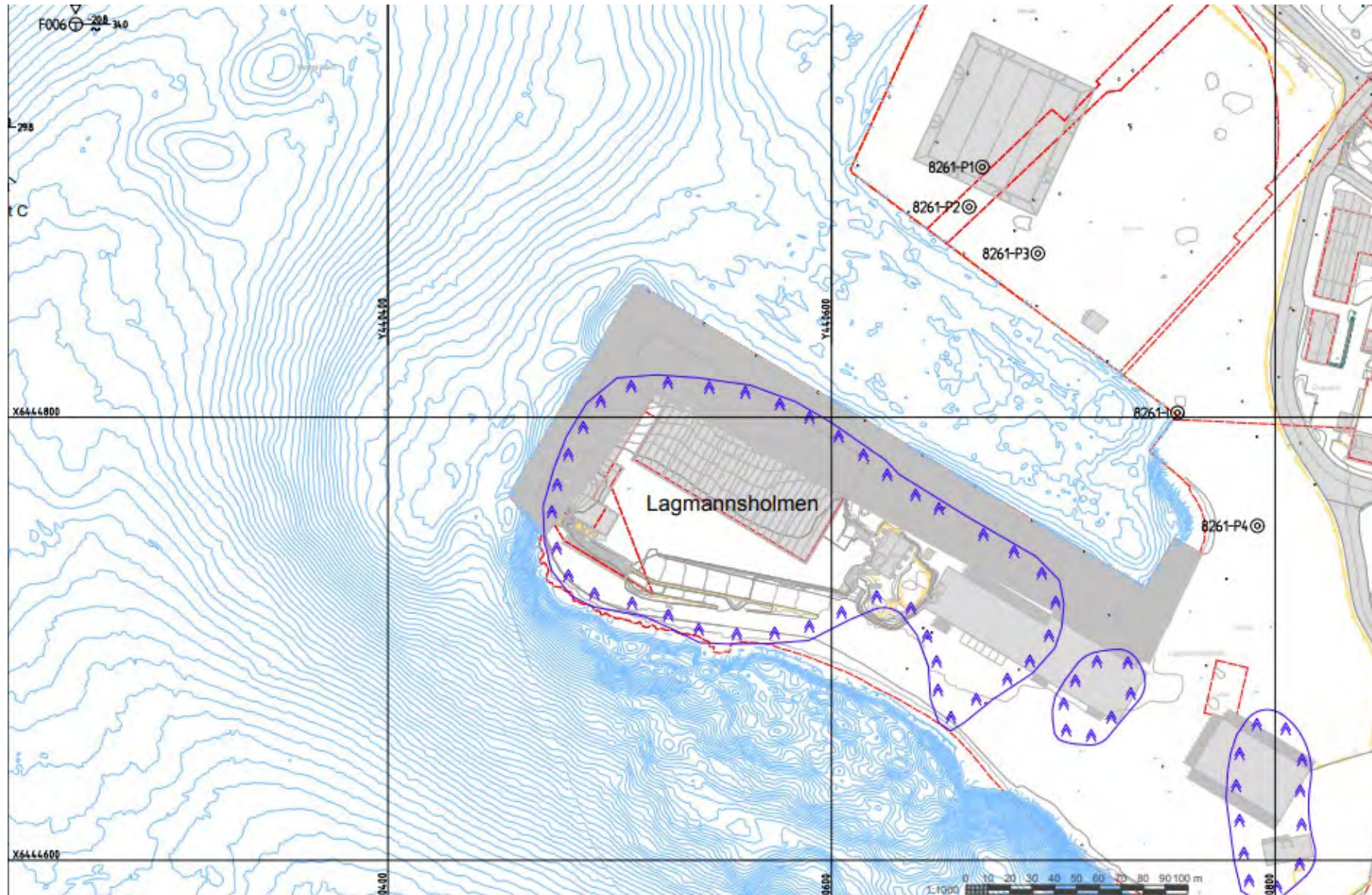

Dronningens gate blir enveisregulert for busser og biler i østgående retning, mens Tollbodgata tar all vestgående trafikk.

Grunnforhold

Kristiansand
kommune

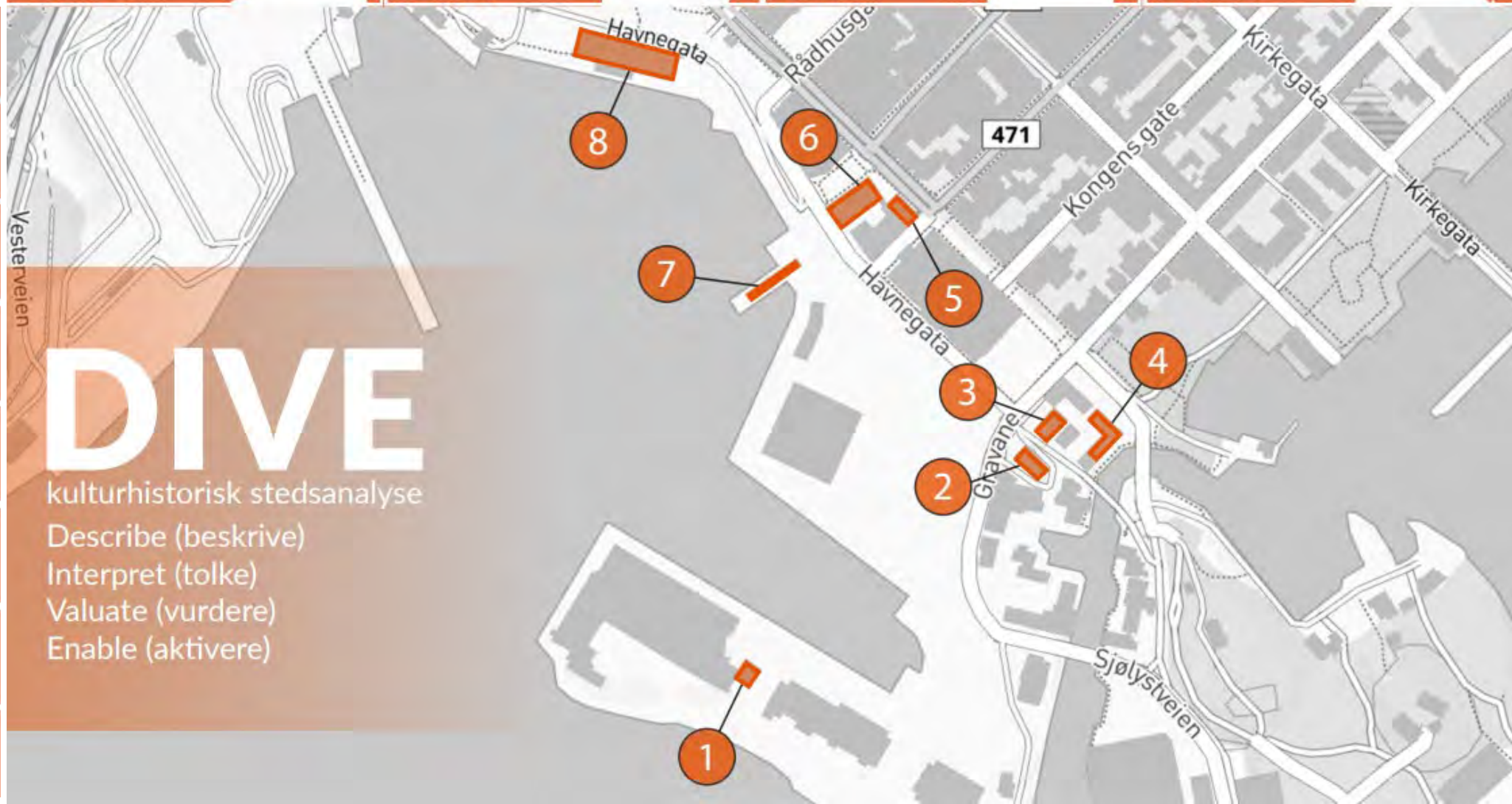

Det er samlet inn grunnundersøkelser fra tilstøtende prosjekter som grunnlag for bestilling av nødvendige tilleggsundersøkelser

Ikke nødvendig med
marinarkeologiske
undersøkelser NMM

- 1** Krutthuset på Lagmannsholmen
- 2** Gravane 6
- 3** Gravane 4, Havnebygget
- 4** Gravane 1, Hegermanns bygård
- 5** Vestre strandgate 19A
- 6** Vestre strandgate 21, Tollboden
- 7** Kai 6 med lagerbygg
- 8** Vestre Strandgate 31, Havnelageret (frilageret)

DIVE
kulturhistorisk stedsanalyse

- Describe (beskrive)
- Interpret (tolke)
- Valuate (vurdere)
- Enable (aktivere)

Tollboden – inngang til Lagmannsholmen

Kristiansand
kommune

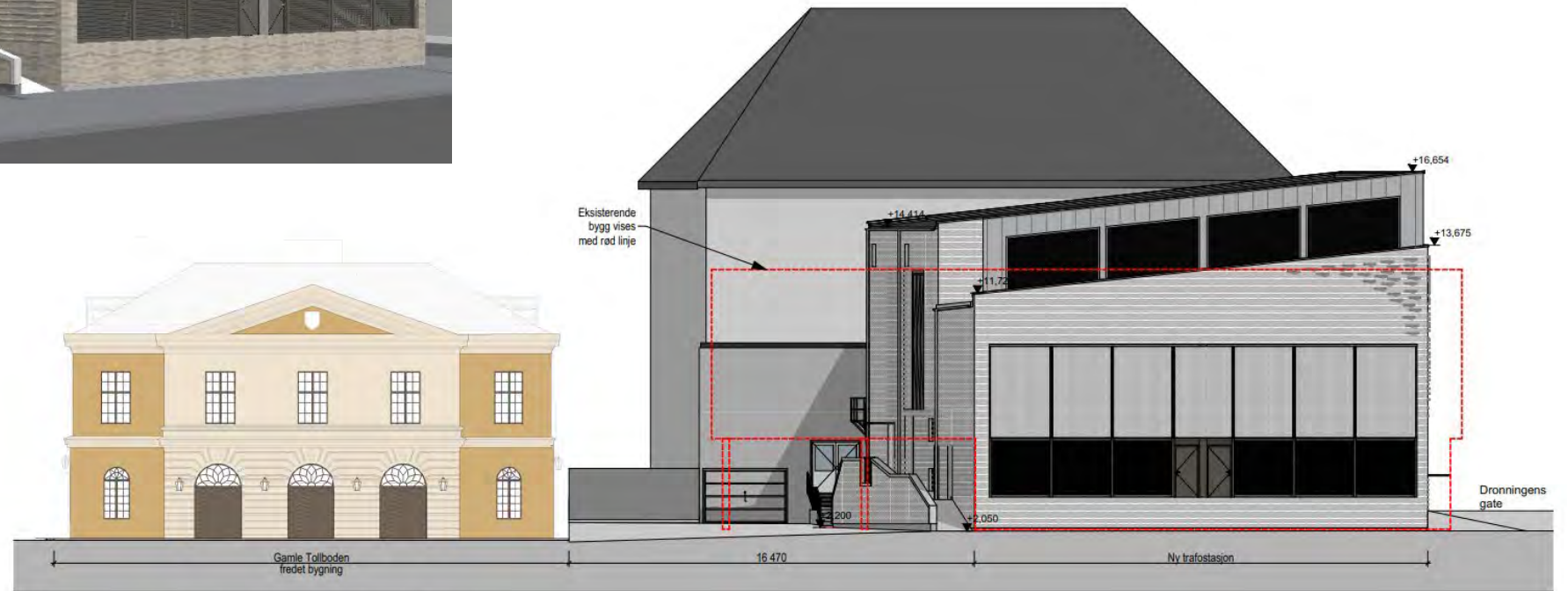

Tollboden er planlagt med et innhold som bygger opp under fremtidig bruk av Lagmannsholmen

Tollboden transformatorstasjon

Kristiansand
kommune

1:200

Fasade mot sør-vest med gamle Tollboden

Knytte sammen Odderøya og Baneheia

Kristiansand
kommune

- Hverdagsnettet
- Elve- og strandpromenaden

Elve- og strandpromenaden videreføres i Vestre havn –

med **gode forbindelser** til Kanalbyen og turområdet på Odderøya.

Mulighetsstudie - Rambøll og Næringsforeningen Kristiansandsregionen 2011

Hvilke funksjoner vil gjøre dette til en levende bydel og en naturlig forlengelse av Kvadraturen?

Funksjoner

- Bolig
- Kontor
- Næring
- Park/grønt
- Kultur
- Hotell/Konferanse
- Skole/Barnehage
- Cruiseterminal
- Eldrebolig

Mulighetsstudie av Norsam as, SLA, Civitas og Dyrvik Arkitekter, 2016

Foto: Anders Martinsen Fotografer
Montasje: Dyrvik

c+27-31 m

c+45-63 m

c+25-41 m

c+41-55 m

c+22-43 m

c+21-43 m

c+21-36 m

c+24-36 m

c+21-39 m

c+15-33 m

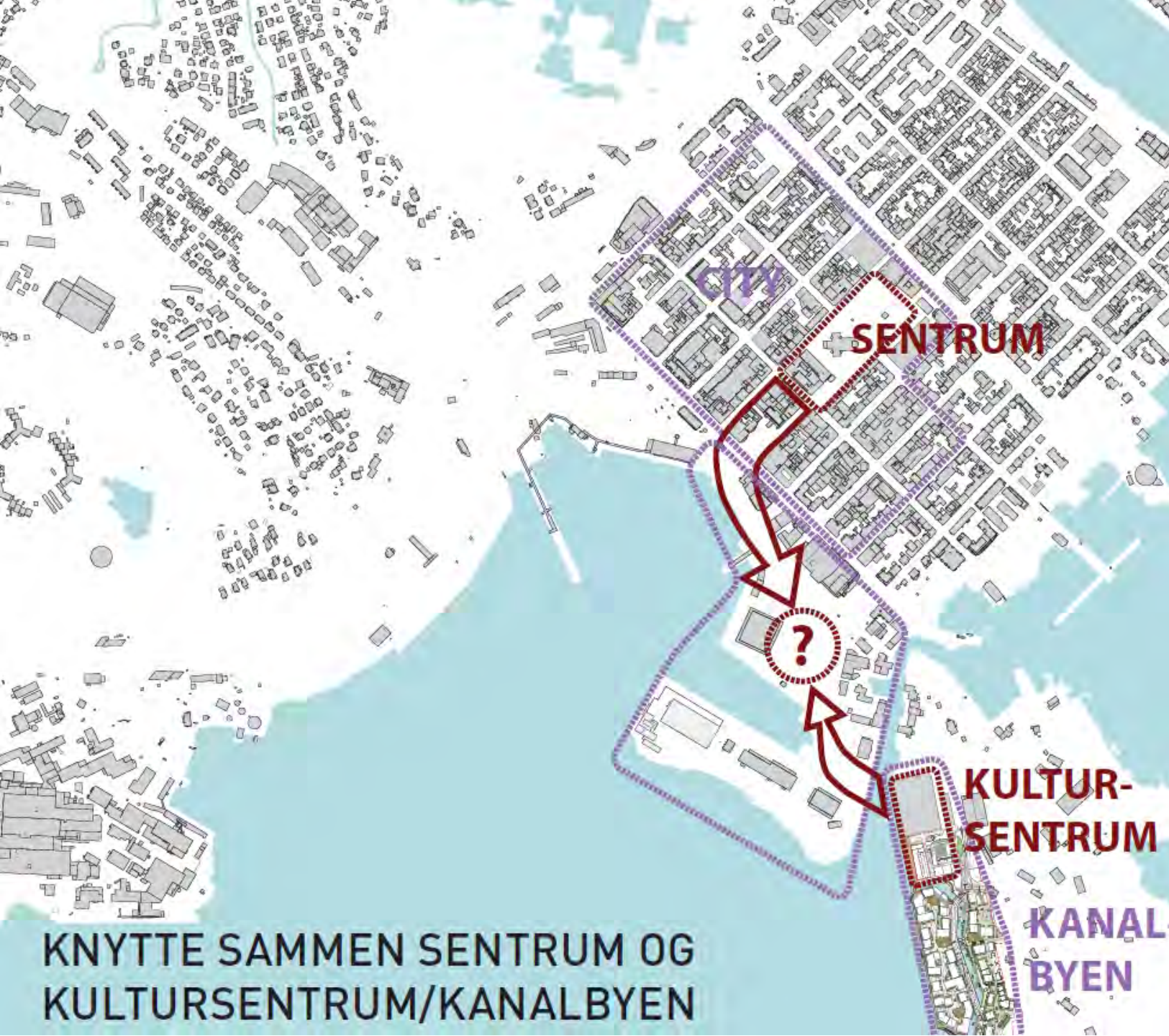
c+15-33 m

c+15-23 m

c+15-23 m

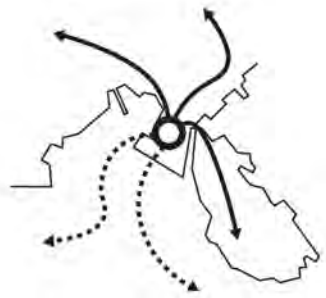

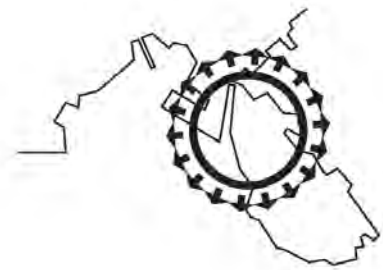
KNYTTE SAMMEN SENTRUM OG
KULTURSENTRUM/KANALBYEN

Gode koblinger

Stedlige kvaliteter som ressurs

Jan Oddvar Skisland
Ordfører
Kristiansand kommune

Elin Lunde
Programleder og byplanlegger
Bølgen/ Sweco

Ragnar Evensen
Direktør by- og stedsutvikling
Kristiansand kommune

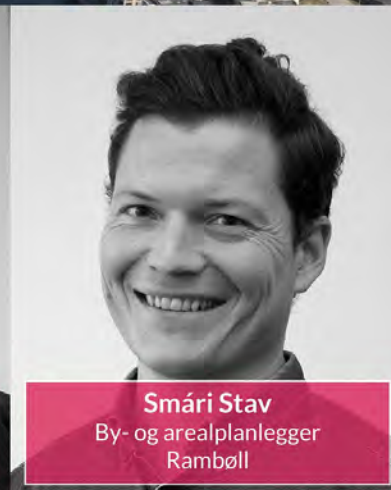
Åpning av Bylab Lagmannsholmen
Fredag 4. juni kl. 14.00 - 16.00

Fridtjov Bergsgard
Sivilarkitekt MNAL
Dyrvik Arkitekter

Erling Ekerholt Sæveraas
Sivilarkitekt og byplanlegger
Asplan Viak

Smári Stav
By- og arealplanlegger
Rambøll

Bylab Lagmannsholmen har fungert som en samhandlingsarena for utveksling av idèer og innspills arena til byutvikling på Lagmannsholmen.

Prosjektet har vært gjennomført i samarbeid med Bølgen Bærekraftsenter og har vært viktig for å samle innspill til vider arbeid.

Kristiansand
kommune

BYLAB
LAGMANNSHOLMEN

Bylab #2: Nye initiativ

Bylab #3: Grunnlag for planlegging

Bylab #4: Næringsforeningen

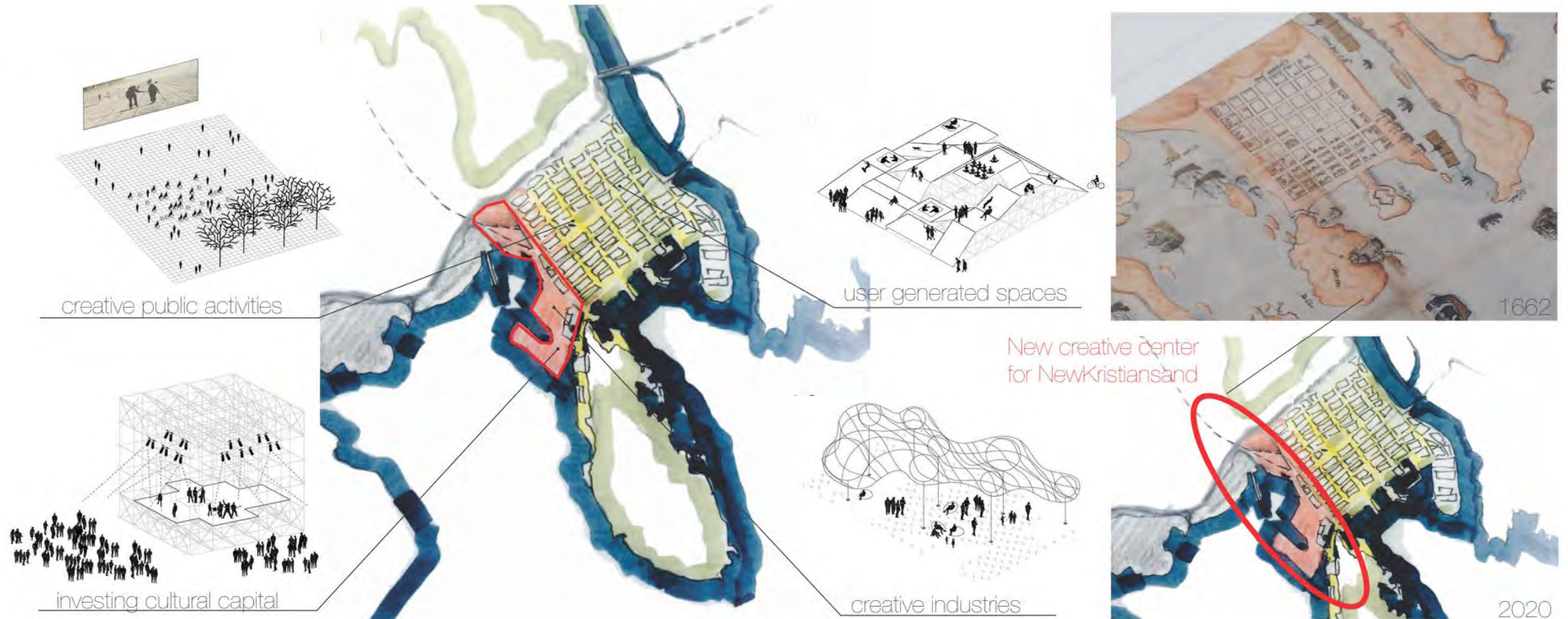
**Bylab #5: Kunst som byutviklings-
redskap**

Bylab #6: Medvirkning

Fra UiA sin Bylab med tema medvirkning –
presentasjon av medvirkningsverksted på
Haumyrheia ungdomsskole

Når studenter og unge planleggere ser på

Refleksjoner og forslag av studenter fra Norges Miljø- og Biovitenskapelig Universitet og unge planleggere fra utlandet under workshopen Cool planning

Oppgave Fiskå skole 9B 2021-2022

Kristiansand
kommune

Oppgave Kunst & håndverk

Du skal planlegge, tegne og bygge en modell av nye Vestre havn - Lagmannsholmen

- Du skal sette deg inn i planene og mulighetene for området
- **Området må detaljplanlegges og tegnes. Havna skal gi rom for boliger, næring, kultur, park og grøntområder. Bærekraft og gode miljøvalg må vektlegges. Alle eksisterende bygg kan rives, bortsett fra Krutthuset på Lagmannsholmen. Krutthuset skal du beholde som museum (dette skal arbeides videre med i samfunnsfag).**
- **Planene skal visualiseres ved at du bygger en modell av hele området. Alle materialer kan brukes. Modellen må være i fornuftig og riktig målestokk. Målestokk repeteres i mattetimer. Kart over området finner du på nett eller hos kommunen. Google har flere nyttige verktøy.**
- Området skal bl.a. inneholde et bygg for kultur. Dette skal tegnes i 3D. Du kan da bruke blyant og papir eller programmer som SketchUp el.l. Tegningene skal utføres individuelt og leveres.
- **Tegninger og modeller skal stilles ut sammen med en detaljert beskrivelse av området.**

By- og stedsutvikling | Plan og bygg

Fiskå skole 9B

Kristiansand
kommune

En fantastisk gave!

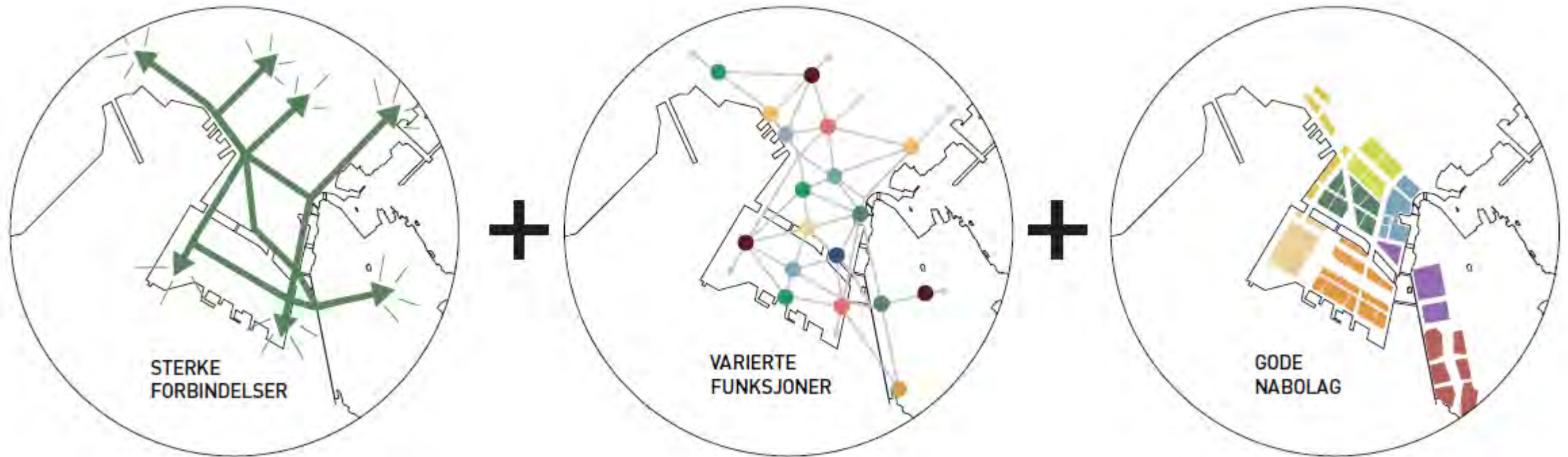
10 skolearbeider med gode beskrivelser
(Modellene og beskrivelsene er fotografert og dokumentert)

Laget av Signe og Maria 2022

Planleggingskriterier

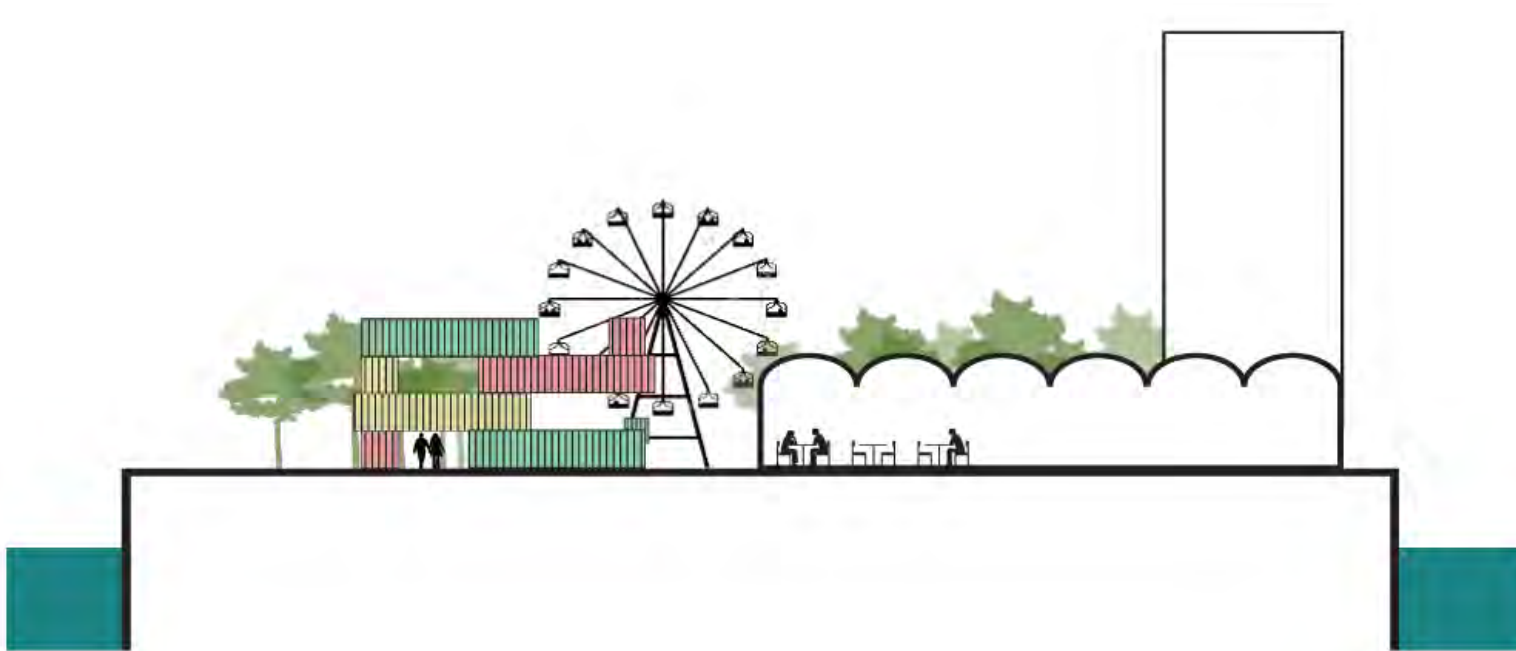
- Sterke forbindelser
- Varierte funksjoner
- Gode nabolag

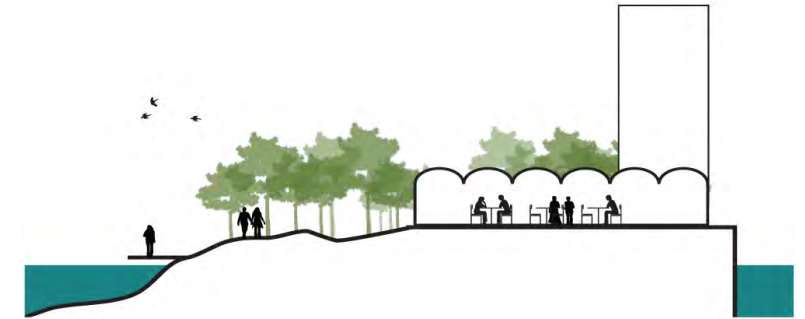
Lagmannsholmen – eksempel på utviklingskisse 1

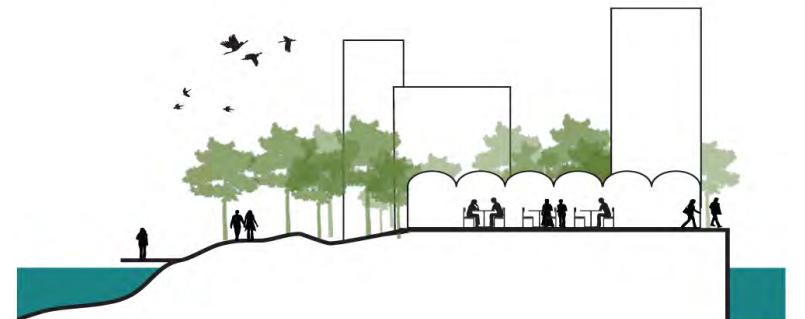
Kristiansand
kommune

Mental modning - "mens vi venter"

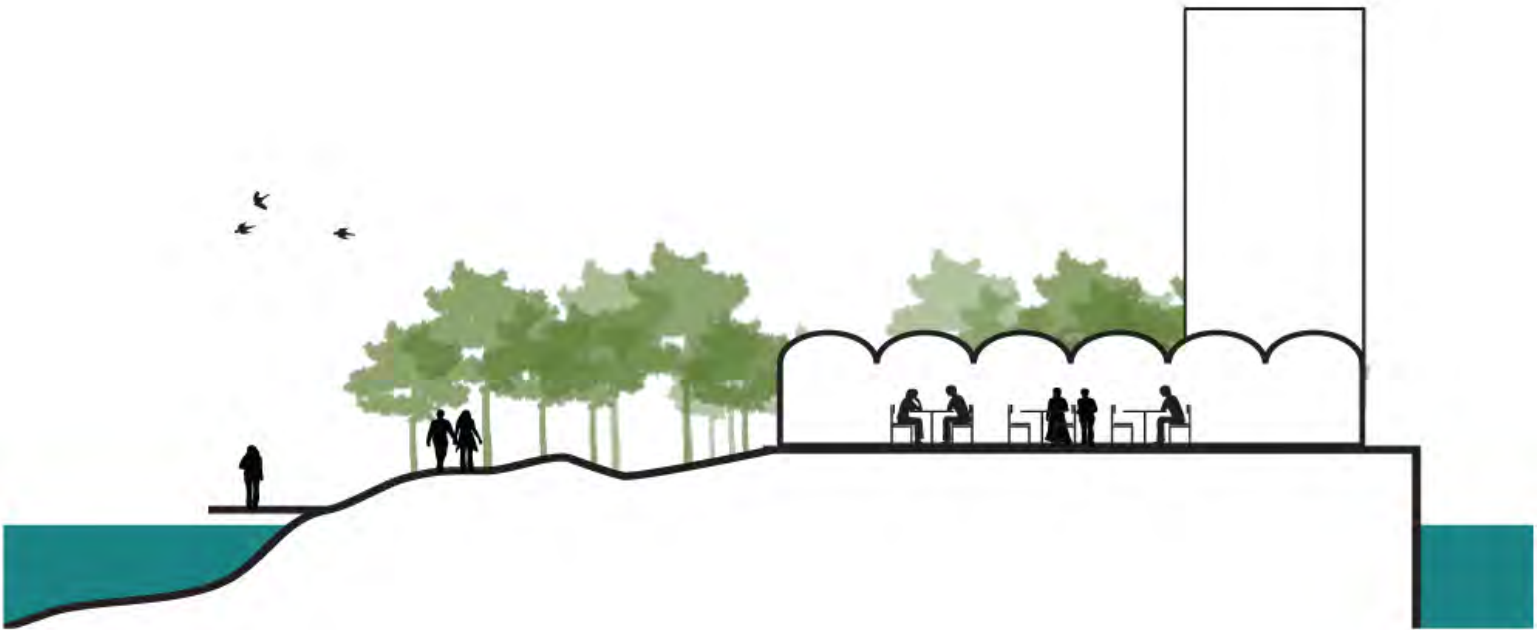

Blågrønn modning

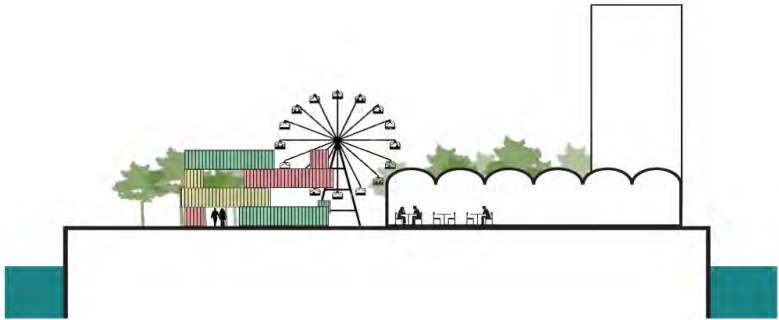

Byggemodning

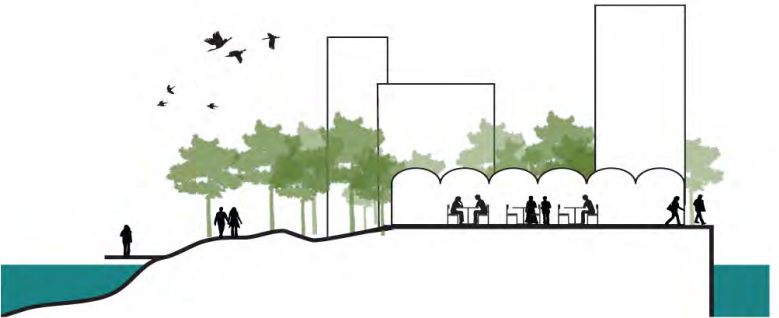
Lagmannsholmen – eksempel på utviklingsskisse 2

Blågrønn modning

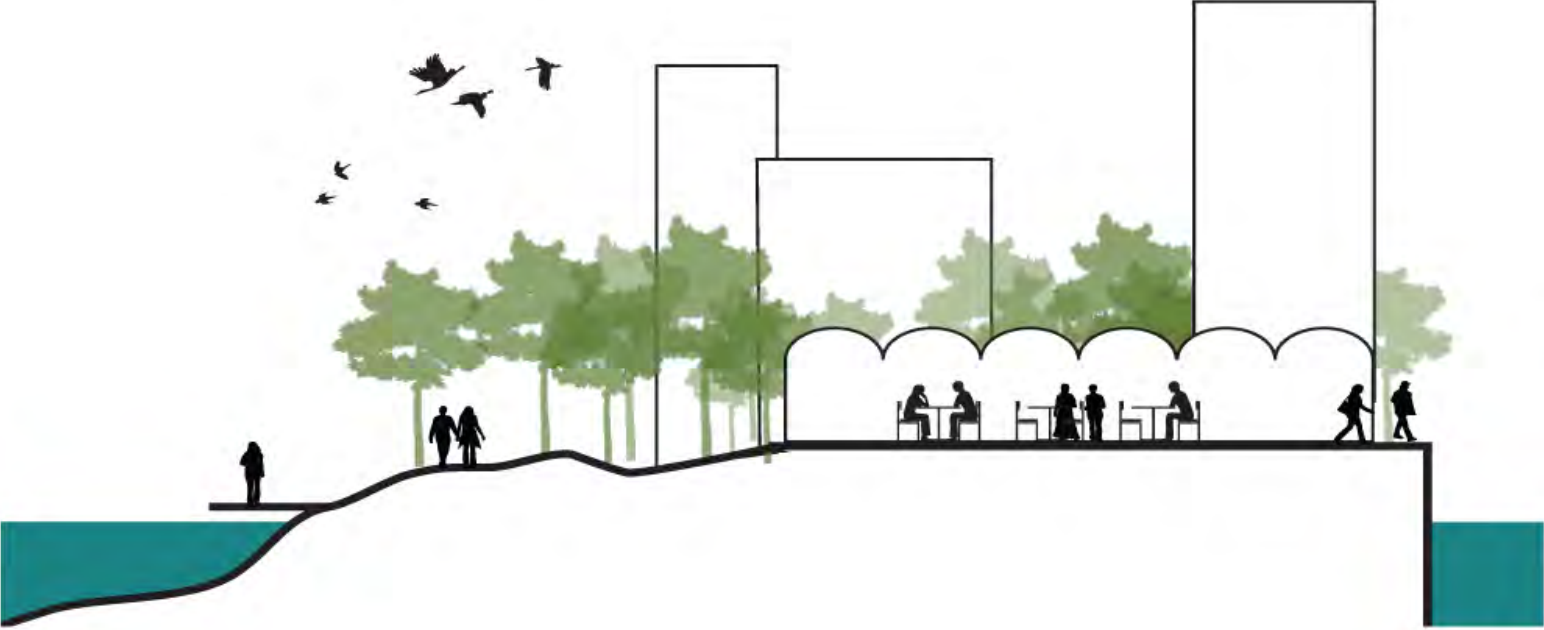

Mental modning - "mens vi venter"

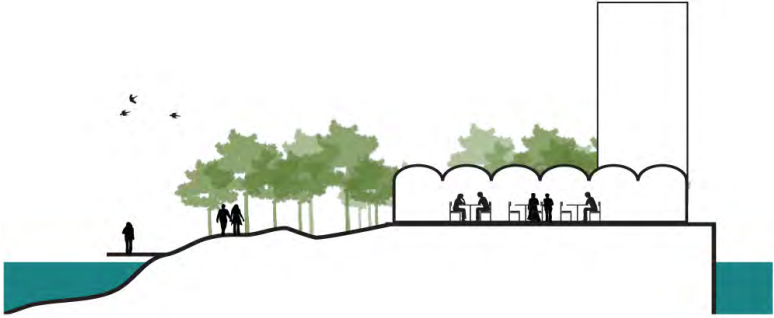

Byggemodning

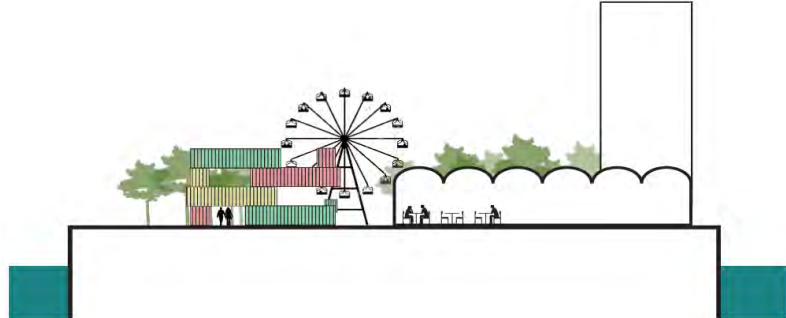
Lagmannsholmen – eksempel på utviklingsskisse 3

Byggemodning

Blågrønn modning

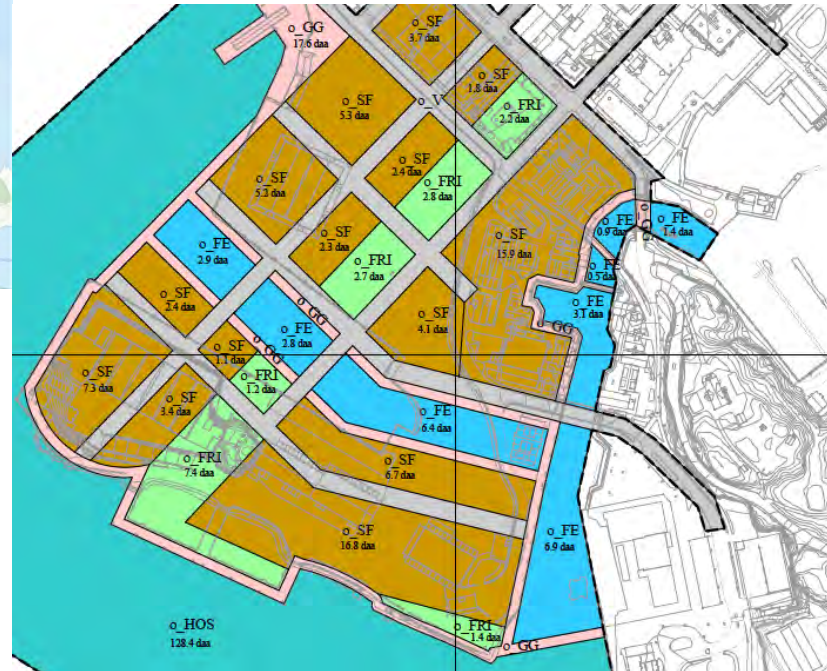
Mental modning - "mens vi venter"

Kvantitative vurderinger

Ut fra vedlagt skisse anslår vi at det er ca. 55 dekar BYA i planområdet, og vi anslår at utnyttelsen vil ligge i spennet 100-150.000 m² BRA.

Usikkerhetsmomenter her er bl.a. :

- Markedspriser
- Grunnforhold og forurensning
- Innløsning av leietakere/festeforhold
- Politiske beslutninger om utnyttelse og type arealbruk

Ut fra dette ser vi at det er mulig å få til ca 70.000 m² bolig dersom en legger seg på 120.000 m² BRA og 60/40 fordeling bolig/næring og tjenesteyting.

Hvorfor kvalitetsprogram (etter loven et planprogram)?

Kristiansand
kommune

- Med et kvalitetsprogram har vi muligheter til å sette mål og strategier i sammenheng tidlig, slik at vi kan finne gode løsninger på komplekse problemstillinger.

4 Utarbeidelse, høring og fastsetting av forslag til planprogram

4.1 Innledende om planprogram

Hensikten med planprogram er å styrke den innledende fasen av planarbeidet. Det skal legges til rette for en bred og åpen diskusjon om hvilke premisser som skal være styrende for planarbeidet. Å klargjøre behovet for utredninger er en sentral del av arbeidet med planprogrammet.

Fremdriftsplan områderegulering

Kristiansand kommune

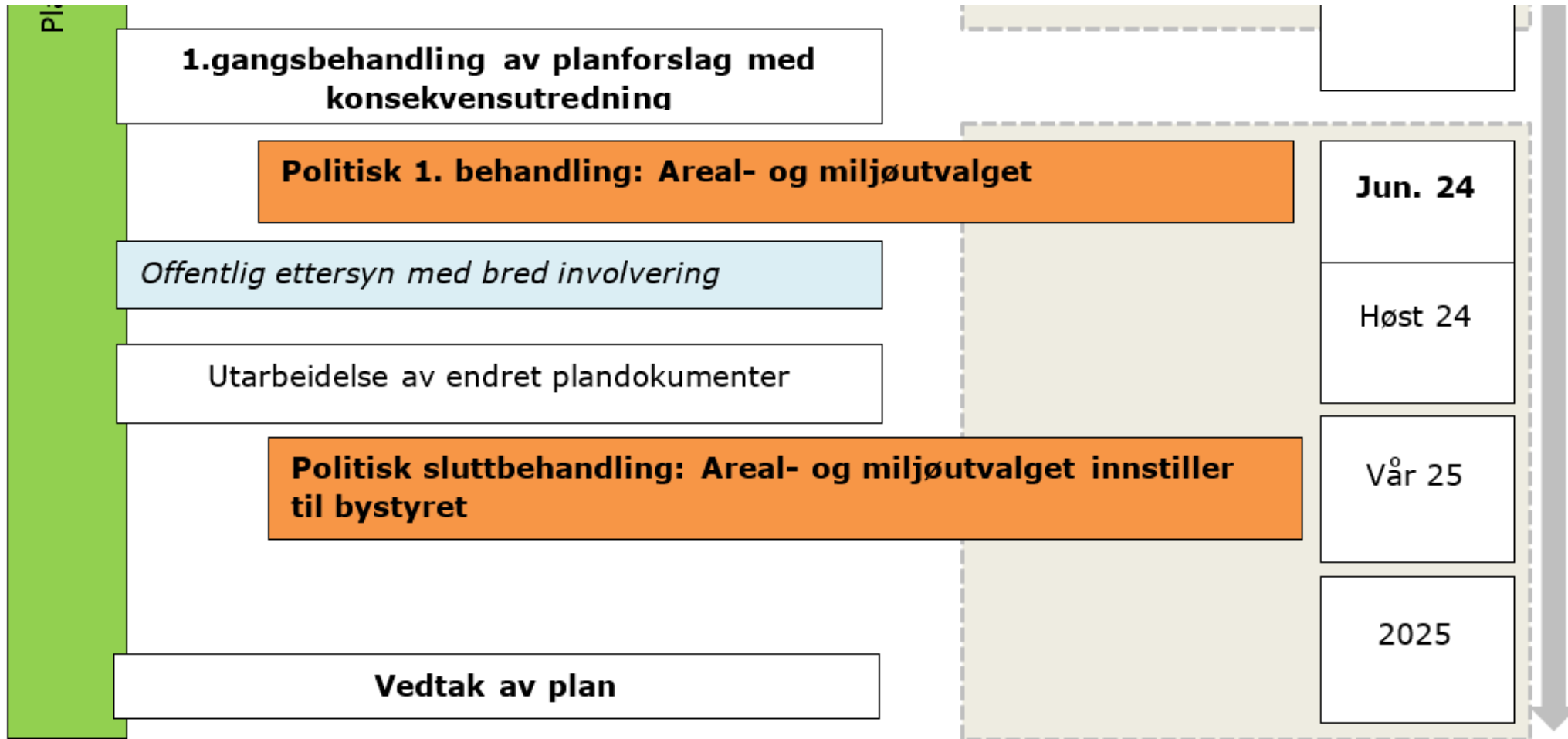

Fremdriftsplan – vedtak 2025

Kristiansand
kommune

Fokus på medvirkning

Etterspurt informasjon:

HVORFOR MEDVIRKNING?

Veiledning for hvordan du som forslagstiller kan gjennomføre medvirkning i planprosessene

- Rammer for medvirkning
- Når det skal medvirkes
- Ulike metoder - tilbakemeldingsløsninger
- Identifisering av målgrupper, fremgangsmåte, gjennomføring på stedet

Organisering

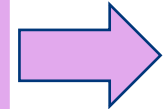
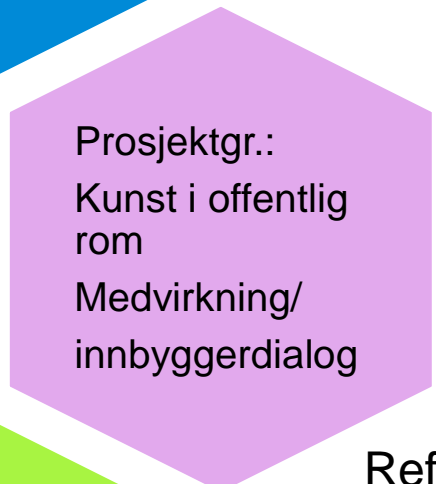
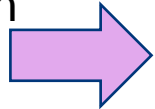

Kristiansand kommune

Eierskap- og økonomiperspektivet
Forankring politisk
KNAS

➔ Ressursgruppe:
Kristiansand næringsforening
Kvadraturforeningen
Kristiansand utbyggerforening
Kanalbyen AS
Osv.

➔ Bylab/ prosjektkontor på havna

Referansegruppe:
Byselskapet
Fortidsminneforeningen
Velforeninger
UiA
Osv.

Hva skal skje i mellomtiden???

Papirøen bliver til Københavns Haller

I fremtiden kan du fortsatt spise, hænge ud og havnepromenere på Papirøen – men også bade og se kunst.

Fædrelandsvennen

For oss som har vært der ute, er det rett og slett et hav av muligheter som åpner seg bak alt det en ikke ser ved første øyekast.

Her er det så mange muligheter, og derfor må vi i gang å planlegge nå. Når vi bygger Lagmannsholmen, så skal byens innbyggere stå i fokus. Hvordan gjør vi dette området attraktivt og et sted folk kan oppsøke?

Her inviterer vi til en idédugnad. I den kommende diskusjonen vil vi derfor be om innspill, tanker og ideer til hvordan Lagmannsholmen blir den bydelen som vi alle ønsker den skal bli.

Eirik Dåstøl Langeland, Kenneth Mørk og Andrè Seljestad Knudsen 28.03.23

Kristiansand
kommune

Takk for
oppmerksomheten!

